

વિભાગ A

* સામ્યા પ્રમાણે લખો

- 1) લોકગીત
- 2) નરસિંહ મહેતા
- 3) સનરમી સદીમાં
- 4) ધના કૈશવ ડાકડિયા

* એકે વાક્યમાં જવાબ

- 5) દમયંતી પાંચ-પાંચ નળને બોધને લયભીત થઈ ગઈ.
- 6) સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં શ્રીહરિ (પરમાત્મા) વ્યાપેલા છે.
- 7) સમભાઈ અરેલે પ્રભુની લલિતરૂપી બાણ, જે લલત ને પ્રભુની લલિતમાં લીન કરી છે.
- 8) ગોપી શ્યામ રંગની નજીક ન જવાનો નિયમ લે છે.

* ટૂંકમાં જવાબ

- 9) નળ-દમયંતીના લગ્ન - સત્ય અને રેકનું પાલન - સુખમય જીવન - શારદા વાણના કુલધર્મનું પાલન - પુત્ર-પુત્રીનો વન્ધ - આંગણવાની કિલકિલાટ - પ્રસન્ન દામ્પત્ય જીવન સહસ્ત્ર વર્ષો સુધી રચ્યું...
- 10) મીરાંબાઈ કૃષ્ણમય થઈ ગયાં - શણાજ જે નાપસંદ - ક્રોધમાં બાધ શણાજ એ મેરનો ખાલો આપ્યો - કૃષ્ણનું નામ લઈ પી ગયાં - શ્રી કૃષ્ણને મેરનું અમૃત લખાવ્યું દીધું.

* સંક્ષિપ્ત સ્તર ઉત્તર

(8)

પ્રશ્ન- નં- 11 - 12 ના ઉત્તર સ્વ વિદ્યોત્કલુદ્ધિ થી લખાસવા.

વિભાગ - B

* સામ્યા પ્રમાણે જવાબ (4)

- 13) યુનીલાલ મડિયા
- 14) વિનાયકરાવ ભાવે
- 15) હાર્યનિબંધ
- 16) 'અહિંસાની ધોષ' માં શા.

* એકે વાક્યમાં જવાબ (4)

- 17) હીરણ્ય નદીના હેઠવાસમાં ઉભી કર્યો હતો.
- 18) લંગાળ અને હિમાલય આ બે સ્થળે વ્યા...
- 19) અષ્ટાઠ કે સાવણ માસમાં સરળ પડે છે.
- 20) મહારાજ ભાવસિંહજીએ એકે વરિષ્ઠ અમલદારનું સંજનામું લઈ, એ પત્ર ઉપર સોફ્ટરી પ્રભાકરને મંજૂરીનો હુકમ લખવા આજ્ઞા કરી, તેથી પ્રભાકરે, પોતે સંજનામું આપ્યું.

* डूंडंमां कितर लप्यां. (५)

21) तमने केवळ तमारा उपर वित्युं तेच सामे हेपायछो मत्पारे
हमारे स्त्रीमो पतिनां व्हाला पुत्र, लाध, पतिनां भुल्यु छे रडती
छो. कोमनी सीसो सांजणवा पर ध्यान छे! दशे दिशामां धारे
आहुंए अंतस्थ ध्यान आपवा.....

22) कल्युं के... "तने को अहीनी रवेवी करही गमती होय मने
ताहुं जवन तुं को सेवाकार्यमां लगाववा मांगतो छे तो अही
रुहे मने अथे जुशी थरो. मागण क्युं, "पछा तमे थोडा मांछला
हेपायछो छे! आत्म ज्ञानी कही मांछो न पडे.

* सविस्ता क्वाल लप्यां. (४)

प्रश्न. नं- 23, 24 ना कितरो स्व विलेक बुद्धि छे तपासवा.

विलाग- C (चक्ररक्षा क्वाल)

* समानरुप शब्द. (02)

25)	भूरुप	गमार	पामर
26)	भस्तक	शिर	शीरा
27)	अभूत	अमी	सुधा
28)	लाह	शर	तीर
29)	डाल	समथ	वपत

* विरुद्धार्थ शब्द. (02)

- 30) नानुं जाणक सुख न पाव्युं.
31) रेकरानी जमान पोची छती.
32) आ विलाग कृत्रिम अने अरुंर नथ.
33) सौंदर्यनुं अे प्रथम दर्शन नथ.
34) तारे लीधेता मने अपयश न भव्यो.

* शब्दसमूह माटे अके शब्द. (02)

- 35) हुंडी
36) भाण
37) रसायनशास्त्र
38) सृष्टिकर्म
39) पसायती

* लक्षणवा शब्दो. (01)

40) तरङ्ग

41) गद्य

* साची कोडणी ..

(01)

42) परिग्रह

43) अतिहासिक
मथवा

44) जवनसूत्र

* કૌંસમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો. (03)

૫૫) ક્રાંતિકારી

૫૬) ઘાટીલો

૫૭) માગ

૫૮) તો

૫૯) મળવું

૬૦) ફૂલેહો

૬૦) દોડતી દોડતી - વર્તમાન ક્રુદંત

* રૂઠિ પ્રયોગ - (02)

(૬૧) ભાંડપ અનુભવવી ન કંપવાણા પડી જવું

વાક્ય:- પરીક્ષામાં ચોરી કર્યા પકડાઈ જતાં નીલેશ છોભીલો બની ગયો.

(૬૨) અસંભવ કે અશક્ય મનોરથ સેવવા

વાક્ય:- રોખચલ્લી હંમેશાં હવાઈ કિલ્લા પાંધવામાં હોશિયાર રહેતા.

અથવા.

(૬૨) વચ્ચે આવવું, અવરોધેશ્વ પવું

વાક્ય:- વિખારીઓ રસ્તામાં આડે આવી અમને પરેશાન કરતા હતા.

* કૌંસમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે લખો. (03)

(૬૩) એ ક્યાંક આરલી સાહસિક થઈ શકી ?

(૬૫) આગલી સાંજે ઘોડા પસંદ કરી લીધા.

(૬૬) હું લઈ સગવડ અપાવીઓ.

અથવા

(૬૬) મેનાના હાથમાંથી સંધો નીચે પડયા.

* સાંદાં વાક્યો... (02)

(૬૬) 1) રાતે સીમળી અવર જવર બંધ થઈ ગઈ.

2) સોપા પડી ગયા.

3) ભોળાએ જીવનસૂત્ર અમલમાં મૂક્યું.

(૬૭) 1) હવે નવું લઈ આવી.

2) મને સાક્ષી લઈ જવો.

(૬૮) 1) તમે તમારે મમ્મકા રાજ કર્યો.

2) તમે તમારા મનની આશાઓ સંતોષો.

* સંયુક્ત-સંકુલ વાક્યો.. (02)

૬૯) માથું માનો તો કૌરવી મયાનો શોક છોડી દો !

૬૦) કોઈ જાલ્યું નહીં એટલે ફરી જરા વોરેશ સાંકળ ખખડાવી.

૬૧) તેઓ તો હંમેશાં કહયા કરતા કે હું હજી પૂર્ણ સત્યક પૂજ કરું.

* પર્યાય ગ્રહણ. (05) વિભાગ-D

- 62) કવિ સૂર્યને બિડાયેલી આંખમાં આવેલા આંસુને ચૂકવવાનું કહે છે.
 63) કવિએ કિશોરવયમાં કોઈ મનગમતી કવિયાનું સ્મિત ચોરી લીધેલું.
 64) મત્સ્ય ભાજના ચંદ્રના આંકડામાં ભરાઈ ગયો છે તે અમોઘ છૂલો મથકે છે.
 65) કવિ સિરહનો અંત લાવવા અગ્નિને પોતાની ગોરણકરીમાં કહેવાનું સૂચવે છે.
 66) 'કવિનું વસિયતનામું' યોગ્ય શીર્ષક છે!

* ગદ્યાર્થ ગ્રહણ... (05)

- 67) હકનું સાચું મૂળ કર્તવ્યપાલનમાં રહેલું છે.
 68) ફરજ લગાવ્યા વગર હકો મેળવવાના પ્રયત્ન કરવાથી તે મૃગજાળની માફક છોડી જાય.
 69) જીવનની મુખ્ય જરૂરિયાતો મેળવવાનો હક પશુપાંખીને તેમજ મનુષ્યને છે.
 70) પોતાના સ્પર્શનું ફળ કોઈ પડાવ લેતો તેની સામે - અસહકાર કરવો એ હક સાચવવાનો દલાજ છે.
 71) 'હક અને ફરજ' યોગ્ય શીર્ષક છે.

* ત્રીજા ભાગનો સંક્ષેપ-યોગ્ય શીર્ષક : (05)

(72) શીર્ષક : સમયની મૂડી

દરેક વ્યક્તિ સમય રૂપી મૂડીનો ઉપયોગ પોતાની રીતે કરે છે, જેને સમયની કિંમત નથી તે સમયને લેડફી નામે છે, જે સમયનું મૂલ્ય સમજે છે, તે સમયનો સદ્ઉપયોગ કરી સમયને લગાવે છે. સમયની લગતની સાથે શક્તિ પણ જમા થાય છે.

(73) કાળકથન x રીતિ પ્રમાણ x પરિચ્છેદ x ગોઠવો ... (05)

ઉછીનું માગનાર ઉછીનું આપતા નથી, ક્યારેક, ભૂલે ચૂકે આપણે તેમની પાસે કાંઈ ઉછીનું માગવા જઈએ ત્યારે અચૂક અમેનું દૂધ લગડી ગયું કે વપરાઈ ગયું જ લોય છે. આ-ખાંડ સવારે જ ખલાસ થયાં લોય છે. ઘી તો તેઓ જ આપણી પાસે માગવા આવવાનો વિચાર કરતા લોય છે. ઉછીના રૂપિયા તો શું એકે નવો પૈસો પણ ઘરમાં લેતો નથી અને ચાપુ કે ખાંડણી-દસ્તો ક્યાંક મુકાઈ ગયેલાં જ કે રોકાયેલાં જ લોય છે!

(74) અરજી x લેખન - (05) વિભાગ-E

ભરત કે પરેલ,
 102, સ્પર્શ એપાર્ટમેન્ટ,
 રજારી વસાહત સામે,
 એસ.પી. રજારોડ,

પ્રતિ,
અધિકારી-શ્રી,
અગાઉજ રૂરલ હેલ્થ સેન્ટર,
અગાઉજ, અમદાવાદ.

વિષય:- અમારા વિસ્તારમાં સ્વચ્છતાના અભાવે ફેલાયેલા -
રોગચાળાને દૂર કરવા બાબત.

માનનીય સાહેબ શ્રી,
હું જીવે સદી કરનાર ભગ્ન કે પરેલ આપના આરોગ્ય કેન્દ્રના વિસ્તારમાં
વસવાટ કરું છું. છેલ્લા ઘણા સમય થી અમારા વિસ્તારમાં ગાંઠકીને કારણે રોગચાળા
મેલેરિયા - કેન્સર અને સ્વાઈન ફ્લુના કેસ - નાના બાળકો બિમાર - ગાંઠકીને
કારણે મરણ - ડાહવ - કીડના ટગા - આરોગ્ય ખાતા તરફથી ગાંઠકીનો બિહત
કરવામાં આવે. અગાઉ પણ રૂબરૂમાં - (વિગેરે મુદ્દા બેવા)

ઉચિત પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લઈ અમારા વિસ્તાર માટે ઘટતું કરવા
આપના સહકારની અપેક્ષા સહ
આભાર.

લિ. આપનો વિશ્વાસ
ભગ્ન. કે. પરેલ.

* (૧૬) વાલાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર... (૦૬)

એ વાત તો નિર્વિવાદ છે કે ધન એ સુખપ્રાપ્તિનું સાધન તો છે જ; પણ
મારે સ્પષ્ટપણે કહેવું છે કે આ 'સાધન' જ આજે સમાજમાં 'સાધ્ય' બની ગયું છે.
આજે હું એ વાત પર ધ્યાન દોરવા માંગું છું કે ધન કમાવા માટે આજસુધી
ઉદાસીનતા રાખવી પોસાય નહિ, એમ અને વેડફી મારીને, નિર્લક વેડફી -
મારવાનું પણ યોગ્ય નથી જ. એ વાત સાથે કોઈ સંમત નહિ થાય કે પૈસા તમારું
સગવડમાં વધારો કરતી નથી પણ એ વાતમાં તો સૌ સંમત થશે જ કે સુખ તો -
સંતોષ થી જ મળે છે. છેલ્લે હું ભારપૂર્વક કહીશ કે પૈસાને ન તો ધિક્કારો
ન તો માત્ર એની કદમબોસી કરો.

અથવા (ભાવાત્મક ગદ્ય) (૦૬)

(૭૬) મનુષ્ય જીવનમાં ચારિત્ર્યનું મહત્વ જરૂરે જાણીએ અને તેનું આધુનિક સાધન
જ મનુષ્યના જીવનની શોભા છે, મહાન સદ્ગુણ છે. શરીરમાં જે અગત્ય ફેરફારો
ની છે તે જ અગત્ય જીવનમાં ચારિત્ર્યની છે. માણસની કિંમત એની વિહતા કે
સત્તા - સંપત્તિ થી અંકાતી નથી. ચારિત્ર્યથી જ અંકાય છે. ચારિત્ર્યહીન વ્યક્તિની
કિંમત તો એક કોડી જેટલી પણ નથી! સંતો અને શાસ્ત્રજ્ઞોના ઉપદેશને પ્રધાન
સૂર પણ એ જ છે કે, ચારિત્ર્ય બધા ગુણોનો સરવાળો છે. આજે આપણા દેશનું
એ કમભાગ્ય છે કે આપણે ત્યાં ઉચ્ચ ચારિત્ર્યવાળી સાર્વિચરિત ચારિત્ર્યવાન -
વ્યક્તિઓની ભાઈ ઉભાપ વરતાય છે. સમાજના ઘડતરમાં જો કોઈને સ્વિશેષ
ફાળો હોય, તો એ સમાજની ચારિત્ર્યવાન વ્યક્તિઓનો જ છે. ચારિત્ર્યવાન
વ્યક્તિની સમાજના વર્તન - વ્યવહાર પર ભારે અસર પડે છે. અને તે માટે
તો માટે માટે શિક્ષણકારો આ વાત પર ખાસ ભાર મૂકે છે કે શાળા -
મહાશાળાના શિક્ષણમાં ચારિત્ર્યની કોળવારી અનિવાર્યપણે આપવી જોઈએ.

* નિબંધ લેખન (10)

1) મોંઘવારી : સ્માજની સમસ્યા

મુદ્દા - પ્રસ્તાવના - મૂળભૂત જરૂરિયાતો પર અસર -
ગરીબ અને મધ્યમવર્ગની મુશ્કેલીઓ - દૂર કરવાના ઉપાયો -
ઉપસંહાર .

2) વર્ષાનું તાંડલ

મુદ્દા :- વર્ષાના ને સ્વરૂપો - અતિવૃષ્ટિ - અનાવૃષ્ટિ -
ત્રદૃતિનું તાંડલ - આકાશનું સ્વરૂપ - પશુપક્ષી માનવોની
સ્થિતિ - નદીઓમાં પૂર - ખુવારીની ભયાનકતા - માનવીની
લાચારી - જયાવનાં ઉપાયો ને માનવસેવા

3) યુવાનોનું કર્તવ્ય

મુદ્દા :- પ્રસ્તાવના - સ્વ થી શરૂઆત - સ્વ વિકાસ -
દેશના વિકાસમાં ફાળો - ઘર-કુટુંબ અને સમાજની
સેવા - ઉપસંહાર

